

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

Elena Covalencoși Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Barba Daria în interesele societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă integral

c o n s t a t ă

Prin mandatul din 25 septembrie 2014 avocatul Barba Daria a fost împuternicită de societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.1).

La 29 septembrie 2014 avocatul Barba Daria depus în interesele societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Barba Daria a indicat că la 21 martie 2014 societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” contract de prestare a serviciilor S.D.T. cu titlu oneros nr. 20/02.

Prin contractul încheiat societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată s-a obligat să presteze servicii tehnice și de reparație a automobilelor, să asigure lucrările de reparație cu piese de schimb și materiale necesare, iar societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” s-a obligat să plătească retribuiția convenită.

Societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a eliberat în folosul societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” piese de

schimb în valoare de 24 038,00 lei, fapt confirmat prin facurile fiscale FA2821337 și FA2821336 din 21 martie 2014 care pînă în prezent nu au fost achitate.

Punctul 3 din contract prevede că în cazul neachitării la timp a sumei convenite societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” achită o penalitate în mărime de 0,5% din suma aferentă fiecărei zile restante, începând cu a 6-a zi după plecarea automobilului de la S.D.T. sau eliberarea pieselor de schimb din magazin în termen de 5 zile.

Societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” nu și-a onorat obligațiunile contractuale acumulând o datorie în mărime de 24 038,00 lei.

Penalitatea este în mărime de 21 514,00 lei, dobînda de întîrziere conform art.619 Codul civil este în mărime de 1 473,56 lei, iar cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4800 lei și taxa de stat în mărime de 1410,76 lei.

Prin scrisoarea din 15 aprilie 2014 a solicitat pârâtului achitarea benevolă a sumei datorate și penalităților.

Cere avocatul Barba Daria încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a datoriei în valoare de 24 038 lei, penalității în sumă de 21 514 lei, dobînzii de întîrziere în sumă de 1 473, 56 lei, cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4 800 lei și taxei de stat în mărime de 1 410,76 lei (f.d.2).

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă avocatul de Barba Daria în interesele societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată datoria în valoare de 24 038 lei, penalitatea în mărime de 21 514 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 1 473, 56 lei, cheltuielile de judecată de asistența juridică în mărime de 4 800 lei și taxa de stat în mărime de 1 410,76 lei, în total suma de 53 236, 32 lei (f.d.66, 71-77).

La 06 mai 2015 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015, iar la 01 iulie 2015 apel motivat împotriva aceleași hotărâri (f.d. 70, 85-90).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 23 septembrie 2015 a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015 (f.d. 112-117).

La 28 decembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești în partea în care s-a încasat penalitatea în mărime de 21 514, 00 lei, cu emiterea în partea dată a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor cu privire la încasarea penalității.

În motivarea cererii de recurs societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a indicat că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 630 alin.(1) Codul civil potrivit căruia în cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese ocrotite prin lege ale creditorului.

Prevederile articolului citat permit instanței de judecată să micșoreze clauza penală, atunci când aceasta este disproporționat de mare în raport cu suma datoriei restante și au fost instituite în vederea excluderii efectului negativ al clauzelor abuzive din contracte și asigurării exercitării cu bună-credință a drepturilor și obligațiilor civile.

Ținând cont de durata neexecutării obligației de bază, de procentul excesiv de înalt al clauzei penale și că penalitatea este disproporționat de mare în raport cu prejudiciile reale suportate de către societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată este necesară reducerea penalității acesteia de la 0,5% în sumă de 21 514,00 lei pînă la 0,01 % în sumă de 430,28 lei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 23 martie 2016 a considerat recursul admisibil, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis, cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării penalității din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 05 octombrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 23 septembrie 2015 (f.d. 118).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea deciziei instanței de apel de către societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”.

Prin urmare, recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” la 28 decembrie 2015 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. e) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Din materialele pricinii rezultă că la 21 martie 2014 societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere

limitată „Miriamplast&Co” au încheiat contract de prestare a serviciilor S.D.T. cu titlu oneros nr. 20/02 (f.d.37).

Prin facturile fiscale din 21 martie 2014 se confirmă prestarea serviciilor societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată către societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în mărime de 7 944 lei și 16 094 lei (f.d.5-6).

Societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” prin scrisoarea din 21 martie 2014 a garantat societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată achitarea datoriei în mărime de 24 038 lei până la 07 aprilie 2014 (f.d.-38).

La 15 aprilie 2014 societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” pretenție prin care a solicitat executarea obligației de stingere a datoriei în sumă de 24 038 lei (f.d.7).

Avocatul Barba Daria în interesele societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” prin care a solicitat încasarea datoriei în valoare de 24 038 lei, penalității în sumă de 21 514 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 1 473, 56 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4 800 lei și taxei de stat în mărime de 1 410,76 lei.

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță și instanța de apel la încasarea penalității au aplicat eronat normele de drept material.

Conform art. 624 alin. (1) Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Conform art. 625 Codul civil, clauza penală se face în scris. Nerespectarea formei scrise atrage nulitatea clauzei penale.

În punctul 3 al contractului din 21 martie 2014 părțile au stipulat că în cazul neachitării la timp societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” va achita o penalitate în mărime de 0,5% din suma aferentă fiecărei zile restante, începând cu a 6-a zi după plecarea automobilului de la S.D.T. sau eliberarea pieselor de schimb din magazin în termen de 5 zile.

Societatea comercială „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată a solicitat de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” încasarea penalității pentru perioada de 179 zile în mărime de 21 514 lei.

Conform art. 630 alin. (1) Cod civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Din norma de drept citată rezultă că drept criteriile ce permit reducerea clauzei penale pot servi situația financiară dificilă a debitorului, mărimea penalității depășește suma datoriei, mărimea excesivă a penalității, datoria a fost

achitată, o întârziere esențială în executarea obligației de rînd cu procentul înalt al penalității.

Așadar, 630 alin. (1) Cod civil, permite instanței de judecată de a micșora clauza penală atunci cînd este disproporționat de mare în raport cu suma datoriei restante.

Societatea comercială „Buge-Petricanca” a solicitat încasarea penalității pentru perioada de 179 zile în mărime de 21 514 lei.

Avînd în vedere că suma penalității în mărime de 21 514 lei stabilită spre plată societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” este de o valoare similară cu suma datoriei de 24 038 lei, instanța de recurs constată că este necesară reducerea acesteia la o limită rezonabilă.

Penalitatea în mărime de 6000 lei ar fi o sumă proporțională și rezonabilă datoriei de bază în mărime de 24 038 lei.

Societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în cererea de recurs solicită casarea ambelor hotărâri judecătorești doar în partea admiterii pretențiilor societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea sumei de 21 514, 00 lei cu titlu de penalitate.

Hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea admiterii pretențiilor societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată în partea încasării datoriei de bază în valoare de 24 038 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 1 473, 56 lei, cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 4 800 lei și a taxei de stat în mărime de 1 410,76 lei nu se contestă și instanța de recurs consideră inoportun de a se pronunța în această parte.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”, de a modifica decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015 în partea încasării penalității, prin micșorarea sumei încasate de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cu titlu de penalitate de la suma de 21 514 lei pînă la 6000 lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015, în pricina civilă la cererea de

chemare în judecată depusă de avocatul Barba Daria în interesele societății comerciale „Buge-Petricanca” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în partea încasării penalității prin micșorarea sumei încasate de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul societății comerciale „Buge-Petricana” societate cu răspundere limitată, cu titlu de penalitate contractuală stabilită de la 21 514 (douăzeci și una mii cinci sute paisprezece) lei pînă la 6000 (șase mii) lei.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Hîncești din 04 mai 2015 se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan